

DEJAVNOST RTV LJUBLJANA
V LETU 1959

I. Radijski programske sektor	str. 1
Glavno uredništvo govornih oddaj	
Glavno uredništvo glasbenih oddaj	
Minutaža programa	
II. Televizija	str. 8
III. Tehnični sektor	str. 13
IV. Upravno-gospodarski sektor	str. 16

Ljubljana, dne 5. decembra 1959.

I. RADIJSKI PROGRAMSKI SEKTOR

avno uredništvo govornih oddaj

tos je radijski govorni program posvetil posebno pozornost letnici Partije in SKOJ-a; večjih in manjših oddaj, namenjenih bileyu ZKJ, je bilo nekaj sto.

acija "Dve tretjini", nagrajevanje po delovnem učinku, določenekušnje in ugotovitve so izčrpano obravnavale oddaje za delovneplektive. (Obravnavanih je bilo približno 200 kolektivov).

pešno spremeljanje teh akcij so ugodno ocenili tudi sindikalni rumi. S posebno mesečno oddajo je radio spremjal tudi poteklana in plansko problematiko; o komunalnih problemih, ljudskihlasti pa je razpravljal razen v radijskem dnevniku in aktualnostihii v posebnih oddajah "Razgovor z volivci". Te oddaje so letos napredu dvakrat tedensko na našo osrednji postaji, na relejnih pa krat. "Razgovor z volivci" smo zdaj uvedli za vse okraje v Sloveniji. pri poslušalcih je vzbudila problematika teh oddaj veliko zanimanje. da je za podeželje so v primerjavi s prejšnjimi leti imele še očnejši poudarek na socialističnem kmetijstvu. To velja tudi a kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo.

zivila in napredovala je tudi novinarsko-informativna služba. Tudi radijski dnevnik je pridobil v tehnosti, predvsem s številnejšimi stranje-političnimi, zunanje-političnimi, kulturnimi in podobnimi komentarji. Radio je hitro in natančno spremjal zunanje-politično ogajanje. Bil je stalno v koraku z dogodki, jih sproti komentiral in tako paraliziral vpliv tujih radijskih postaj.

kulturno-literarnih oddajah je posvetil večjo skrb temeljem naše kulturne politike in več vidnejših votarišev je razpravljaloudi o osvornih ideoloških vprašanjih programa ZKJ. V delu oddaj je namenoma usmeril nakompleksna in najpomembnejša vprašanja, delu pa na aktualne kulturne dogodke. Razni politični forumi so bilo ugodno ocenili delo kulturno-literarne redakcije.

posvetne oddaje so skušale poslušalcu kar najbolj približati, probleme reformiranja šole.

V naloge reformirane šole pa se je zlasti vključevalo naše uredništvo mladinskih oddaj in sicer predvsem s šolskimi urami in drugimi mladinskimi oddajami.

Na športno redakcijo je bilo osnovno programsko vodilo začrtano na jugoslovanskem kongresu za telesno vzgojo.

Maturski oddelek je v letu 1959 pripravil 23 premier radijskih iger, od tega 16 tujih del in 7 domačih; 5 jugoslovanskih del je bilo pripravljenih za 40-letnico ZKJ.

V splošnem velja, da se je povečala tehtnost in aktualnost oddaj in je radio v primerjavi s prejšnjimi leti prešel odločneje od splošnih, načelnih in neredko pavšalnih ugotavljanj k obdelavi konkretnejših problemov z več ilustracijami in tehtnejšo obdelavo.

Uredništvo notranje-političnih oddaj je v letošnjem letu temeljiteje spremenilo oblikovno plat oddaj "Iz naših kolektivov" in za prihodnje leto pripravlja nadaljnjo stopnjo v razvoju in sicer namenjava iti na dve oddaji "Iz naših kolektivov" tedensko ter tako postaviti večje ravnotežje v programu glede na dejstvo, da je večina prebivalstva Slovenije zaposlenega v industriji.

Odločnejše je korigirana tudi oddaja "Za našo vas"; poprej je probleme zajemala na široko in premalo natančno, zdaj pa se omejuje tedensko na enega ali dva poglavitna ter ju temeljiteje obdelava. Prav tako je spremenjena vsebinska zasnova kmetijskih nasvetov in kmečke univerze; prej so se bolj obračali na kmeta posameznika, zdaj pa se usmerjeni k nasvetom za socialistično kmetijstvo. Oddaja "Razgovor z volivci", je kot omenjeno, razširjena: osrednja postaja zajema razgovore za okraj Ljubljana, Kranj in Novo mesto, relejna postaja Koper razgovore za okraja Koper in Gorica, relejna postaja Celja za okraj Celje, Maribor za Maribor, podobno tudi Murska Sotota.

Spremembe v strukturi oddaj so nedvomno prispevale k boljšemu programu. V uredništvu poročil in radijskega dnevnika velja posebej poudariti obsežno delo pri urejanju dopisniškega oddelka, stalne konference z dopisniki in trdnejšo organizacijsko povezavo; ta je omogočila, da je radio ob koncu leta 1959 objavil že 80% poslanega dopisniškega gradiva. Za prihodnje leto se na tem področju obetajo še nove naloge in sicer: povečati je treba dopisniško mrežo in organizirati stalno informativno službo; ta naj služi predvsem posameznim uredništvom governega programa. V zunanje-politični redakciji so za letos postavili in v osnovi dosegli take cilje:

entirati aktualne dogodke in se ne zadovoljiti samo z obravnavanjem ločene mednarodne problematike brez neposredne zveze z dnevnimi ročili. Ta usmeritev je bila potrebna predvsem za nevtralizacijo liva tujih radijskih postaj. Uredništvo je številno šibko zasedalo skušalo poiskati kaž največ zunanjih sodelavcev.

Uredništvo kulturnih in literarnih oddaj si uspešno prizadeva, da bi dio obvladal celotno jugoslovansko kulturno področje; poleg tega uča posvetiti vse večjo pozornost vsebini in postavlja vse delo edvsem na sledeče temelja: odpraviti golo in v bistvu nepomembno formacijo, izluščiti iz kulturne problematike najpomembnejša rašanja in iz tega pripravljati osrednje kulturno-politično oddajo "kulturno tribuno"; v Kulturni kroniki osvetljevati in komentirati edvsem aktualne kulturne dogodke, v "Kulturnem glabusu" pa posvetiti zornost kulturnemu dogajanju v svetu. Ta osnovna smer velja tudi za prihodnje leto.

Prosvetna redakcija je v letošnjem letu v bistvu programsko in deloma oblikovalno dognala radijske univerze. Prva, ciklična, obsega površje po več tem iz istega področja, druga, individualna, pa eno predavanje na teden v zaključeni celoti iz različnih področij. Dajajo "Družina in dom" ima namen izobraževati na področju družinskega življenja in družinske problematike. Na novo pa sta uvedeni oddaji - "Človek in zdravje" (tipična prosvetna oddaja brez zdravstvenih receptov) in Maši popotnik na tujem (ki seznanjajo poslušalce s posebnostmi življenja v tujih krajih in deželah).

Uredništvo mladinskih oddaj je poživilo kompleks oddaj za otroke, razvilo oddajo "Spoznavajmo svet in domovino" (na sprednji je bilo že 33 javnih oddaj) in nekoliko izboljšalo mladinsko radijsko itro; tu je bilo 29 premier in 37 ponovitev. Nastaja pa vprašanje domačih avtorjev, ki bi pisali za sodobne otroke. Uredništvo bo moralo še poglobiti stik z odgovornimi forumi pri programskem oblikovanju šolskih ur, medtem ko je stik s šolami na terenu zelo živahen.

Uredništvo govornega programa je posvetilo precej pozornosti tudi vzgoji novinarskega kadra in notranji organizaciji dela: v posameznih uredništvih redno tedensko ocenjujejo delo, v programskem oddalku pa redno mesečno pregledajo celotni govorni program in spodbujajo k pravočasnemu pripravljanju programa, prav tako pa tudi k pravočasni in učinkoviti kritiki. Več novinarjev je potovalo po Jugoslaviji in

si tako širilo obzorje; vzpostavili so tudi tesnejši stik z vodenjem na terenu in prav tako z ustreznimi forumi in vodilnimi ljudmi. Precejšnja ovira za boljše delo uredništva govornega programa prav gotovo v nezadostni opremi s sodobnimi radiofonskimi, tehničnimi sredstvi, v izredno skromnem prevoznem parku.

Javno uredništvo glasbenih oddaj

ki v letošnjem letu je imel glasbeni oddelek prvo skrb, kako bi radijski glasbeni program, ki obsega okrog 70% celotne radijske minutarnosti, približali poslušalcu. Ustreči pri enem samem programu različnejšim željam in okusom, skrbeti po eni strani za kvalitetno izvedivo in razvedrilo, po drugi strani pa skušati zadovoljiti potrebe usbeno izobraženega poslušalca, zabavati in istočasno vzgajati, vsekem pa doseči s poslušalcem neposreden in prisrčen stik, ni lahko.

Na najvažnejšimi nalogami, ki si jih je uredništvo zastavilo v začetku letošnjega leta, je gotovo organiziranje in oblikovanje glasbenega materiala za proslavo 40-letnice KPJ in za IV. Kongres ZKJ. Ta namen so v prvih mesecih leta na novo posneli ali pa obnovili in reorganizirali repertoar partizanskih in delovnih pesmi, okrog 130 predvsem ves repertoar partizanskih in delovnih pesmi, okrog 130 predvsem novimi skladbami, ki so piživile praznični program. Od marca do konca maja je bila na sporednu posebna oddaja, v nji je bil posredoval poslušalcem proslavo delavskih prosvetnih društev "Vobod" in prosvetnih društev iz naših najvažnejših industrijskih in kulturnih središč (Maribor, Kranj, Trbovlje, Jesenice, Celje itd.) Samozvezna uredništva glasbenega programa so med proslavami pripravila večjih zanimivih oddaj v počastitev 40-letnice, radijski ansamblji pa so vključevali na raznih proslavah v Ljubljani in drugod.

Orkestralni glasbi so se trudili, da bi s skrbno izbiro del in minivimi ter poljudno pisanimi razlagami to zvrst glasbe približali večjemu krogu poslušalcev.

V letošnjem programu so javni koncerti odnosno matineje simfonične orkestra. Prvi koncert v oktobru je obsegal doslej še neizvajane orkestrske skladbe naših skladateljev iz pričetka 19. stoletja (Linhard, Hevec, Schwert), sledili pa mu bodo v sezoni 1959-1960 še štirje dobni koncerti.

lobni koncerti.

redakciji operne in komorne glasbe že nekaj let izpopolnujemo
rni repertoar s kvalitetnimi posnetki celotnih oper ali radijskih
predb. Skušali so posneti čim več opernih arij z vidnimi domačimi
vajalcji. V letošnjem letu so tako posneli celotno Liebermannovo
opero "Šola za žene" v izvedbi Mariborske opere, z Ljubljansko opero
"Evgenija Onjeginu" skladatelja Petra Iljiča Čajkovskega. Arhiv
opernih arij se je v letošnjem letu obogatil z novimi posnetki
slovenskih in jugoslovanskih opernih pevcev. Za 29. november smo na
nov posneli Bravničarjevo ortaocijsko opero "Hlapec Jernej", v načrtu
je še več radijskih priredb slovenskih opernih del (Oster: Krst pri
vici, Švara: Veronika Deseniška, Kogoj: Črne maske, Kozina: Ekvinočij).
dogovoru z vodstvom Ljubljanske opere je radio v letošnjem letu
novno pričel prenose najzanimivejših del opernega repertoarja. -

En zadovoljivo je stanje na komornem področju tako v pritekanju
novega materiala v izvedbi domačih ansamblov in solistov kot tudi v
objektovanju oddaj. V zadnjem času pa je uspeло ponovno organizirati
radijski godalni kvartet, sestavljen iz najboljših godalcev radijskega
orkestra; v Mariboru je istočasno oživel nov komorni ansambel, tudi
tega smo že posneli. Obema ansambloma se bo v kratkem pridružil še
dihalni kvintet in se bodo tako odprle nene možnosti za gojenje te
zahtevne zvrsti glasbe, istočasno pa bo njihova dejavnost tudi
vzpodbuda za nastanek novih domačih tovrstnih del.

Posebno mesto v glasbenem programu pripada tako imenovani lahki glasbi,
saj jà pritiče v celotnem glasbenem programu "levji delež" (50%).
Glavna programska vodila uredništva bi lahko na kratko označili
takole: dajanje prednosti predvsem melodični glasbi, vzpodbujanje
domače produkcije, čim prikupnejše opravljanje oddaj in organiziranje
javnih glasbeno-zabavnih prireditev. Žal je prav ta redakcija še vedno
nepopolno zasedena. Redakcija je priredila več javnih oddaj, med drugimi
tudi veliko mednarodno javno oddajo "Glasba z Elijskejskih poljan"
na Gospodarskem razstavišču.

Na področju narodne in zborovske glasbe je bilo težišče del v zvezi
s 40-letnico KPJ in IV. Kongresem ZKJ, kot je že omenjeno v začetku
poročila. Tudi ta redakcija prireja občasne javne prireditve (iz
narodne skrinje, Četrtekovi večeri domačih pesmi in napevov). Sicer pa
vodi programsko politiko tako, da iz folklorne zakladnice izbira vse,
kar je za nas uporabno in to v kvalitetnih priredbah nudi poslušalcem.

Naloga uredništva je tudi, da skrbi za narodno zabavno glasbo in nudi materialne ter moralne pomoč amaterskim zborom in instrumentalnim ansamblom. Pri vsem tem pa ni mogoče zanikati, da je danes naša narodna glasba v krizi. Da bi uredništvo našlo izhod iz zagate, je v letošnjem juniju sklical sestanek z vodji ansamblom.

Uredništvo za mladinsko glasbo je naše najmlajše uredništvo, kljub temu se zelo uspešno uveljavlja. Njegovo delo je celo vzpodbudilo ostale radijske postaje za ustanovitev podobnih uredništev. Glavni poudarek je bil v pričetku na zborovski glasbi. V letošnjem letu pa se je delo razširilo tudi na področje instrumentalne glasbe in zajelo nad 100 skladb domačih skladateljev v solistični in orkestralni izvedbi. Redakcija je v tesni povezavi z mladinsko-govorno redakcijo, kot priča okrog 2.000 pisem. Poglavitna vodila, ki uravnavajo delo redakcije so: glasbena vzgoja mladine kot osnovna naloga, vzpodbujanje in podpiranje novih glasbenih del ter glasbenih ansamblov, nemalo pa tudi dviganje glasbene kulturne ravni pri odraslih.

Za načrtno vodenje programske politike je glasbenemu uredništvu na razpolago več radijskih ansamblov: simfonični orkester, člesni orkester, komorni zbor ter mladinski in otroški zbor RTV Ljubljana. Oi večjih javnih nastopov, ki so jih imeli v letošnjem letu omenjeni ansamblji naj navedemo: Koncert simfoničnega orkestra RTVL v Trstu, Kopru in na Ljubljanskem festivalu; gostovanje plesnega orkestra RTVL na Poljskem (od konca do sredine marca) in sodelovanje na Opatijskem festivalu zahvalnih melodij. Tudi mladinski in komorni zbor sta imela več uspehljih javnih nastopov.

Med oddajami, ki že dolgo časa uživajo velik sloves med poslušalci, naj omenimo oddajo "Pokaži, kaj znaš"; ta je v letošnjem juniju doživelja svojo 50.- jubilejno oddajo.

Občutna ovira pri snemanju je pomanjkanje primerne lastne dvorane za snemanje.

Minutaža radijskega programa

I. program tedensko	7.950 min. ali 132.5 ur
II. program tedensko	285 " " 4.45 "
Od tega sta govorni in glasbeni program procentualno v povprečnem razmerju 28% : 72%.	

orne oddaje	v odnosu na govorni program	v odnosu na celoten program
ormativna služba roč. rad. dnevnik, em. nap. itd.)	46%	12,7 %
ranja politika, podarstvo, kmetijstvo	13%	3,5 %
anja politika	2%	0,6 %
erarne oddaje, lijska igra	12%	3,4 %
itura in prosveta	11%	3,2 %
roške in mladinske laje	13%	3,6 %
ort	2%	0,6 %
asbene oddaje		
teatrska glasba	13%	9,5 %
morna glasba	7,7%	5,5 %
erna glasba	8,9%	6,3 %
orovska glasba	4 %	2,8 %
ladinska glasba	2,2%	1,5 %
ista folklora	0,4%	0,3 %
abavna glasba, arietejski program	42 %	30 %
omača glasba	8,7%	6,2%

II. TELEVIZIJA

II.1959. je preteklo leto, odkar so pričeli RTV Beograd, Zagreb Ljubljana pripravljati in oddajati skupni jugoslovanski televizijski program. Oddaje imajo še eksperimentalni značaj in jih pošiljajo v ob nedeljah, ponedeljkih, sredah in sobotah. Ostale dneve pa nismo programe tujih TV postaj. Domačega programa je od 15 do ur tedensko. S pričetkom novega leta bo program sicer ostal še eksperimentalen, vendar se bo po obsegu razširil na 18 do 20 ur tedensko, ker bodo štirim dodali še peti programske dan. V drugi polovici 1960. leta pa se bo program verjetno razširil še na 6. dan in obsegu povečal na približno 24 ur.

Sloveniji televizijski program trenutno posredujeta dva oddajnika: vni je na Krvavcu za Gorenjsko in ljubljansko kotlino ter Nanos za morsko. Prihodnje leto se bo naša mreža razširila prek oddajnika Kamu in Pohorju tudi na zasavje, Dolenjsko in Štajersko. Trije najši oddajniki pretvorniki pa bodo izboljšali sprejem televizijskega programa v mestih Gorica, Celje in Maribor.

To bi bilo s televizijskim programom pokrito 50% ozemlja LR Slovenije in 75% prebivalstva. Jugoslovanski TV program pa bi lahko nejemali mimo tega tudi v Tstu, Gorici in ob avstrijski meji pri Mariboru.

Studio Ljubljana je imel od 1.1.1959 do 30.XI.1959. 237 oddaj 188 ur in 16 minut programa. V skupnem programu jugoslovanske TV je naš studio udeležen s 30% (prav tolikšna je udeležba Zagreba, pogradi pa sodeluje v programske shemi s 40%, ker je zadolžen z rednjimi informativnimi oddajami).

Ljubljanski program se je držal splošne programske sheme, ki jo je složila programska komisija za TV pri Jugoslovanski Radioteleviziji; poleg tega pa je posredoval gledalcem vrsto direktnih prenosov, znamnih političnih, športnih in drugih dogodkov. Med njimi naj omenimo prenos otvoritvene in zaključne seje IV. kongresa ZKJ, prenos velikega proravnjanja v počastitev 40-letnice ZKJ in SKOJ-a na Trgu revolucije v Ljubljani, prenos otvoritve tovarne TOMOS v Kopru, nadalje celo vrsto športnih dogodkov v Ljubljani in bližnji okolici.

Priloga 1)

Poleg prenosa centralne republiške proslave 40-letnice ZKJ je bila televizijskem programu to leto stalna dokumentarna oddaja ob 40-letnici ZKJ; ta oddaja je na sporedu vsako nedeljo menjaje se iz studiov

bljana, Zagreb in Beograd. Nekatere takšne oddaje iz Ljubljanskega tra so po studioznosti priprav in skrbni izvedbi presegla običajno en; omenili bi predvsem oddaji o Borisu Kidriču, (ponovljene v u IV.Kongresa ZKS) in o Tonetu Tomažiču.

najelitnejše, a tudi najtežavnejše televizijske oddaje sodijo drame. ū dodatnim težavam, ki jih povzroča tesni studio, je TV štu dosegla aj lepih uspehov, tako na primer z dramo "Vojak v ognju" (po Barbusso romanu "Le Feu" - dve prizorišči, osemnajst izvajalcev), ki jo je ponovila v času IV.Kongresa ZKJ, z dramatizirano Cankarjevo novelo sed Luka" (17 izvajalcev, 3 prizorišča v studiu, 8-minutni film v terierju - nočne scene) in z drugimi. V letu 1959 so bile tele mske in operne oddaje † Donizettijeva opera "Don Pasquale" (prenos iz ljubljanske opere), Bätscherjeva komedija "Po srečnem koncu", Vujnović abnar: "Prijatelj s podeželja" (dramatizirana humoreska), Cankar: "narodov blagor" (prenos iz ljubljanske drame), Barbusse: "Vojak v ognju ouilh: "Šola za može", Brecht: "Švejk v drugi svetovni vojni" (prenos iz ljubljanske drame), Vilhar-Mahnič: Večer v čitalnici" (prenos iz stnega gledališča), Mackie: "Oseba, ki jo iščem", Puccini: La Boheme (prenos iz ljubljanske opere), Paolo Levi: "Po čem je resnica" (9izvajal- v, 6 prizorišč), Liebermann: Šola za žen" (komična opera). Cankar: osed Luka", Cocteau: "Trije monologi", Rossini: "Seviljski brivec" (prenos iz ljubljanske opere). Večino teh dram smo izvedli v našem studiu, čeprav meri komaj 53 m², in le nekaj v velikem radijskem studiu, je v glavnem zaseden za potrebe radijskega programa. Poleg nekaterih ţiserjevih-gostov, sta veliko večino dram postavila edina naša stalna ţiserja Fran Žižek in Mirč Kragelj.

id boljšimi in precej gledanimi oddajami ljubljanske televizije lahko vedemo še poljudno-znanstvene; tu se je TV orientirala na angažiranje šiblji vih strokovnjakov (prof.dr.Lavrič, dr.Kastelic, dr.Slavko akovec, prof.dr. Neubauer i.dr.). Veliko zanimanja je bilo zlasti za oddajo z medicinskega področja. Poljudno-znanstvene oddaje se vežejo s problematiko izobraževanja odraslih in bodo verjetno jedro kasnejšega razširjenega izobraževalnega programa. Po negotovih začetkih se se epo uveljavile tudi kmetijske in mladinske oddaje. Zlasti tem bo treba v prihodnje posvetiti vso pozornost, saj dobivamo vedno nova poročila, kako se širijo mreže sprejemnikov po šolah in drugih prostorih ki so dostopni mladini, tako da število gledalcev mladinskih oddaj verjetno najhitreje raste.

jetno najhitreje raste.

Tej preglavic je z zabavnimi oddajami, predvsem zaradi zelo ozkega
časa piscev in izvajalcev. Tudi novinarsko aktualne oddaje še niso
gle začeleneg ravni, deloma zaradi težav pri prilagajanju novih
časov, predvsem pa zaradi pomankljive filmske tehnikе in težav pri
krbi s filmskim trakom.

rednega programa prispeva TV center filmane vesti za TV dnevnik,
a daje štirikrat tedensko studio Beograd in za nekatere druge
inje informativne oddaje (Športni pregled, 7 dana, Kulturna panorama).
tu 1959. (do 25.11.) je TV poslala Beograd 312 filmanih vesti in 8
skih feljtonov z vseh področij političnega, družbenega, kulturnega
portnega življenja v Sloveniji. Te vesti obsegajo skupno 3.200 m
iranega ozkega traku, predvajanje pa bi trajalo 4 ure 50 minut
kot 3 celovečerni filmi). Za svoj program snema TV tudi kratke
mentarne in reportažne filme, ki pogosto najdejo tudi druge interesen-
Dosej je izdelala 10 kratkih zvočnih filmov, 2 pa sta v izdelavi.
loga 2).

reševanju tega programa zadeva TV na vrsto težav in problemov.
na težava iz katere izhajajo mnoge druge, je nedvomno neurejen
mni položaj, se pravi neurejeno finansiranje TV programa.

izvršni svet je dal sredstva za osnovne investicije in zdaj še
devize in dinarska sredstva za vzdrževanje. Ni pa zagotovljeno
finansiranje tekočih stroškov proizvodnje TV programa. Jugoslovanska
televizijska je v imenu TV centrov Ljubljana, Zagreb in Beograd
posila Zvezni izvršni svet za 600 milijonov din dotacije za kritje
stroškov teh treh centrov za leto 1959. ZIS je dodelil 200 milijonov din
za programske stroške, za kritje ostalih izdatkov pa je TV center
dodeljenih 200 milijonov din je vsak center
po 60 milijonov, Beograd pa še 20 milijonov za osrednje informativne
(v tej vsoti pa participira tudi Zagreb in Ljubljana s po 3
milijoni za kritje stroškov svojih prispevkov v te centralne oddaje).
Razširanje finansiranja personalnih in materialnih izdatkov, ki naj bi jih
zavodilih ZIS krili republiški organi, pa je še vedno nerešeno. V
tem položaju je morala TV velik del zvezne dotacije, ki je bila
enjena izključno za stroške programa, porabiti za plače osebja in
neprogramske izdatke; (v takih razmerah je seveda težko ostati
koraku s centraom v Zagrebu in Beogradu).

nesni zvezi s finančno zagato je problem kadrov. Že s sedanjim kadrom
upaj 85 ljudi) v primerjavi z Beogradom, ki ima 200 ljudi in z Zagrebom,
ima 120 ljudi) komaj zmagujemo tekoči program; za predvidene razširjanje

rama prihodnje leto so perspektive zaradi tega še slabše.

ljne velike težave povzroča utesnjeni studijski prostor (53 m^2 v terjavi z Beogradom, ki ima 250 m^2 in Zagrebom, ki ima 180 m^2). Za dobro vrste oddaj se je TV morala zatekatи v najrazličnejše prostore pa organizriati javne prireditve. Kljub vsem naporom se že opaža čanjo zaostajanje za Zagrebškim in beograjskim programom. Hkrati popolnoma manjkajo vsi potrebeni vzoredni prostori (skladišča, delavnice, itd.)

kem razmeroma negotovem položaju, se TV loteva priprav za povečan program v prihodnjem letu. Že takoj v začetku leta je predvidena vigritev programa od sedanjih 4 na 5 programskeh dni v tednu v teden, septembra pa na 6 programskeh dni; to bo hkrati praktično pomenilo več prenosov italijanskega programa in uvajanje rednega domačega programa. Nadalje so na nedavnem sestanku pri tov. Crvenkovskem sklenili, da z marcem uvedejo v dopoldanskem in popoldanskem času šolske ure, sicer s početka 1. uro tedensko, z novim šolskim letom pa 2. uri. Sklep že pomeni uresničevanje smirnic posvetovanja o radiu in televiziji pri CK ZKJ. Tem smernicam, ki bolj kot doslej poudarjajo vost radijskega in televizijskega programa, bo morala slediti tudi naše TV v prihodnjem letu.

Loga 1: Seznam zunanjih prenosov v letu 1959

Januar: 5. - košarka, 25. - modna revija, 25. - namizni tenis

Februar: 15. - košarkarski turnir

Marec: 15. - šport in glasba za vas

April: 5. - nogomet v Zagrebu, 25. - glasba z Elizejskimi poljanami

May: 26. - TVD Partizan v Narodnem domu.

Juni: 10. - pohod ob žici, 23. - mladinski festival v Kranju,

28. - atletski troboj, 31. - motodirke Kranj

Julij: 7. Kajakaško prvenstvo Tacen, 14. - otvoritev Tomosa Koper, 21. Pariz na ledu, 23. - otvoritev Kongresa ZKS, 25. - zaključek Kongresa ZKS

August: 8. - koncert opernih arij, dvorana v Križankah

September: 25. - večer italijanskih popevk, Koper

October: 5. - večer na Bledu, 6. - šahovski turnir na Bledu,

7. - isto, 20. - državno prvenstvo v kotalkanju

November: 8. - namiznoteniški turnir, 21. - mednarodni turnir v telovadbi.

Priloga 2: Filmi, ki jih je izdelala filmska ekipa ljubljanske TV:

"Prvi slovenski festival telesne kulture" (333 m, 31 minut)

"Svetovno smučarsko prvenstvo Badgastein" (131 m, 12 min.)

"Krog po Jugoslaviji" (299 m, 27 minut)

"Teč ob žici okupirane Ljubljane I" (135 m, 12 minut)

"Berovo gostivanje" (121 m, 11 minut)

"Pošorski bataljon" (52 m, 4 minute)

"Sinji trilček" (175 m, 16 minut)

"Mesto na lignitu" (135 m, 12 minut)

"Pohod ob žici okupirane Ljubljane II" (179 m, 17 minut)

"Gasilski film 03" (174 m, 15 minut)

I delu so še filmi: Partizan II, Tam kjer je Colibri doma, Po poti

29. novembra.

III. TEHNIČNI SEKTOR

Poleg rednih vzdrževalnih del in manjših popravil so bila letos opravljena številna večja dela, ki so deloma odpravila provizorije, deloma pa so osnova za razširitev oddajniške mreže in za izboljšanje programa v studiih.

Oddelek za visoko frekvenco je zgradil modulator za oddajnik v Mariboru, ki je nadomestil že popolnoma izrabljenega.

Na ljubljanskem gradu je bil zamenjan 3 kW oddajnik "Westinghouse" z 1 kW madžarskim oddajnikom. 3 kW oddajnik bo temeljito popravljen ter prepeljan na Kum.

Na Kumu, ki bo že prihodnje leto važna posredovalna postojanka za UKV in za TV, so opravljena pripravljala dela za zgraditev novega večjega oddajniškega poslopja. Že letos je bil montiran na sedanje razmere zadovoljivo velik Diesel-agregat.

Provizorična postojanko na Nanosu, ki ima skrajno nezadostne prostore smo preuredili vsaj toliko, da je obratovanje sploh mogoče. V oddajniku smo montirali troje stojal in dva UKV sprejemni anteni, preuredili električno instalacijo in dokončali avtomatiko.

Na Krvavcu smo prenesli letos vse aparature v novo poslopje ter namestili nov 1 kW oddajnik, s katerim smo začeli redne poskusne oddaje na 5. kanalu. Montirane so bile vse predvidene oddajne antene na 50 m visokem stolpu. Urejena je bila notranja električna instalacija v oddajnem prostoru in postavljene usmerjene zvezze s Sljemenom, Nanosom in Ljubljano. Zdaj dokončujemo transformatorsko postajo z dvema regulacijskima in enim omrežnim transformatorjem. Demontirani provizorični antenski stolp je bil prepeljan v Domžale, stari oddajnik pa je bil popravljen in pripravljen za montažo za montažo na Kumu.

Preuredili in izpopolnili smo tudi obratne prostore oddajnika na Belem križu.

V oddelku za nizko frekvenco radia so bila opravljena letos številna dela, med njimi: kabelske zvezze v 26-tih magnetofonskih omaricah, 3 stojala v razdelilnici, 15 regulatorjev itd.

V Slovenski filharmoniji je bila urejena nova kabina za prenose in v njej instalirana električna ter signalna napeljava.

za studio v Murski Soboti smo izdelali mešalno mizo ter vse signalizacijske omarice ter opravili celotno montažo. Več del je bilo opravljenih tudi za studio Koper in studio Celje.

Glavne prihodnje naloge tehničnega sektorja so določene s petletnim perspektivnim planom:

1. Razširiti moramo postopno področje slišnosti na vso Slovenijo podnevi in ponoči z oddajniki malih moči na srednjih valovih.
2. Za njihovo napeljanje z modulacijo moramo izpopolniti sedanjo UKV mrežo z močnimi točkami, vse točke pa ustrezno opremiti in predvideti primerne prostore.
3. Obstojecé UKV mrežo že sedaj začeti opremljati z oddajniki za II° program.
4. Upoštevati pri izgradnji radijske mreže potrebe televizije.

V delovnem načrtu tehničnega sektorja za leto 1960. so prvenstveno te-že naloge:

1. Ureditev oddajniške postaje na Kumu:

Sedanja površina oddajnega prostora na Kumu (20 m^2) je premajhna za predvidene oddajne, kontrolne in zvezne aparature. Že prihodnje leto bo začel obratovati 3 kW UKV oddajnik. Postavljen bo tudi TV oddajnik 250 W s Kravca ter druge potrebne aparature za kontrolo in zvezze. Za to predvidevamo gradnjo obratnega prostora z najmanj 80 m^2 z ostalimi stranskimi prostori. Postaviti bo treba tudi antenski stolp za namestitev anten in urediti napajanje postojanke z električnim tokom.

2. Ureditve oddajniške postojanke na Nanosu:

Postojanka na Nanosu meri sedaj 7.5 m^2 in ima le 10 m visok stolp. Ker bo poleg UKV oddajniških nalog posredoval Nanos tudi Evrovizijo, bo nujno zgraditi podobne zgradbe kot na Kumu ter postaviti ustrezne antenske stolpe.

3. Ureditev oddajniške postojanke na Pohorju:

Sedanji UKV oddajnik 250 W na Pohorju je postavljen v kabini razglednega stolpa. Za postavitev drugega oddajnika za II program in namestitev TV oddajnika bo treba prostor povečati, prav tako tudi stolp za antene. Stolp je že dalo podjetje "Nafta" z Lendave. Stolp in zgradbo bomo postavili skupaj z "Nafto" ELES-om in DSNZ.

4. Gradnja oddajniške postojanke na Plešivcu:

Plešivec bo nova postojanka v radijski in TV mreži. V letu 1960. bomo postavili ustrezno poslopje in stolp za UKV oddajnik in TV pretvornik. S Plešivca bodo oskrbovani z radijskim in TV programom predvsem severni obmejni kraji Slovenije in del Koroške, ki slabo spregljajo naš program posebno v nočnem času.

Poleg naštetih osnovnih nalog bo treba prihodnje leto dokončati zgradbo na Krvavcu, zamenjati 700 W SV oddajnik na Gradu z močnejšimi 2 kW in položiti modulacijski kabel na Grad.

Med zahtevnejšimi deli v obratih nizke frekvence, ki jih moramo opraviti prihodnje leto, je treba omeniti: adaptacijo skupine studiov za zvočne igre, preureditve velikega studia in napovedovalnice v Mariboru, predvidena dela na novem radijskem domu v Kopru in dokončna ureditev električnih instalacij v ljubljanskem radijskem domu.

V letu 1960. bomo tudi zgradili in opremili televizijski studio kot nadzidek velikega radijskega studia. Ta dela so bila predvidena že letos, a so se zakasnila.

IV. UPRAVNO-GOSPODARSKI SEKTOR

a) Finančna situacija

Finančna situacija zavoda RTV Ljubljana je bila v letu 1959 zelo težka, bo pa postala v letu 1960 brez dvoma še bolj kritična. Po predvidenih realizacijih v letu 1959 pričakujemo sicer brez upoštevanja investicij - presežek v višini 140 milijonov dinarjev, ta pa se zmanjša za formiranje skladov (sklad za nagrade, sklad za vzgojo kadrov in stanovanjski sklad) za dinarjev 32.000.000.- ter za kritje izgube televizije v letu 1958 in 1959 za 48.107.000.- din, skupno torej za din 80.107.000.- din, tako da ostane za investicije le 59.893.000.-. Zavod pa je že dejansko prevzel investicijske obveznosti v višini din 134.392.000.- za nabavo po deviznem investicijskem planu za leto 1959. Sredstva iz presežka ne bi zadoščala za kritje sprejetih obvez in nastaja primankljaj din 74.499.000.- za katerega zavod nima nikakega kritja. Finančna situacija pa se bo v letu 1960 še bolj zaostriла, saj izkazuje proračun radijske službe za leto 1960, upoštevaje investicije in sklade, primankljaj din 214.972.000.-. Ako k temu znesku prištejemo primankljaj še iz leta 1959 v višini din 74.499.000.- bo imel zavod v letu 1960 nekritih izdatkov za din 289.471.000.- din. Predračun televizijske službe za leto 1960 predvideva primankljaj din 372.224.000, glede na to, da ima televizijska služba le za 10.500.000.- din predvideni dohodkov. Tudi kritje tega primankljaja je docela nerešeno. Tako zavod Radiotelevizija Ljubljana izkazuje za leto 1960 primankljaj din 661.695.000.- din.

Naš zavod, kakor tudi druge radijske in televizijske postaje v državi so se prav dobro zavedale dejstva, da postaja njihov deficit iz leta v leto vse bolj kroničen, pa so zato predlagale razne ukrepe za rešitev tega problema. Žal pa kljub temu to vprašanje še ni do danes rešeno. Predlog za povišanje radijske naročnine je bil zavrnjen, nerešeno so ostale zahteve za spremembo instrumentov in neurejeno je ostalo tudi vprašanje finansiranja televizije. Redno poslovanje zavoda ovira tudi pomanjkanje potrebnih obratnih sredstev. Kljub temu, da bi v smislu Zakona ustanovitelj moral preskrbeti zavodu ustrezna obrarna sredstva, teh sredstev RTV ni prejela. Znesek 90.000.000, ki bi ga RTV potrebovala, bi pomenil veliko obremenitev za proračun LRS, vendar bi se ta pereči

problem mogel rešiti tako, da bi se zavodu odobrilo najetje obratnega kredita pri banki, kot je to primer pri gospodarskih organizacijah. V letu 1959 se je večkrat dogodili, da zavod ni mogel v rdu plačevati obveznosti do dobaviteljev in je celo nastalo vprašanje, kako zbrati potrebna sredstva za izplačilo osebnih prejemkov.

b) Radijski naročniki

Trenutno je prijavljenih na področju LR Slovneije 251.700 radijskih sprejemnikov, vendar pa je od teh začasno objavljenih 15.180 aparatov, tako da je dejansko stanje plačujočih naročnikov 236.520. Že letos se opaža, da število novih prijav aparatov upada, pa se pričakuje, da se bo ta upad pojavljal tudi v bodoče, odnosno da se bo s časom še povečal. Naša republika je že dokaj zasičena z radijskimi sprejemniki, poleg tega pa so se v zadnjem času pojavili na trgu tranzistorji; te ljudje radi kupujejo, teda gleda na to, da imajo ponavadi že drug aparat, jih je redko prijavljajo. Iz razumljivih vzrokov je tudi evidenca nad temi malimi aparati težavna ali pa praktično že nemogoča.

c) Pravna služba

Temeljni pravni predpis za radijske in televizijske postaje je zakon o radijskih oddajnih postajah (Ur. list FLR št. 52/55). Zakon je med drugim predvidel izdajo posebnih predpisov o prijavljaju radijskih sprejemnikov in o načinu plačevanja radijske naročnine (čl. 43), predpisov o odstranjevanju motenj pri sprejemanju radijskih oddaj (čl. 44), predpisov o finansiranju in finančnem poslovanju radijskih oddajnih postaj (čl. 52) ter predpisov o delu in poslovanju ozvočevalnih postaj (čl. 55). Za zavod so najbolj pereči in nujni predpisi, ki bi regulirali plačevanje radijske naročnine in finančno poslovanje. Zato je združenje jugoslovanskih radijskih postaj že leta 1956 takoj po izidu zakona pripravilo načrt Pravilnika o plačevanju radijske naročnine in načrt Uredbe o finančnem poslovanju radijskih postaj. Ti predpisi kakor tudi ostali navedeni predpisi do danes še niso bili izdani. Zavodu ni jasno, v čem so ovire, da se ti predpisi ne izdajo, razumljivo pa je, da vse to ovira delo radijskih zavodov in da ostajajo odprta in nerešena mnoga vprašanja, ki bi jih bilo potrebno regulirati.

Zavod je imel po sistemizaciji, ki je bila potrjena leta 1957 sistemiziranih 541 delovnih mest. Nova sistematizacija, ki zajema tudi televizijski sektor, predvideva 767 delovnih mest in jo je potrdil radijski svet dne 21. novembra t.l., nato pa je bila predložena Sekretariatu za občo upravo v potrditev. Ta številka, ki zajema vsa delovna mesta pri matični postaji Ljubljana, kakor tudi pri relejnih postajah Koper, Maribor, Celje in Murska Sobota, ne more preneneti, ako se vzame v obzir, da ima Radio Beograd z eno relejno postajo v Nišu sistematiziranih 1300 delovnih mest, Radio Zagreb z relejnimi postajami Dubrovnik, Osijek, Rijeka in Split pa 1373 delovnih mest. Praktično ppravljujo postaje Beograd, Zagreb in Ljubljana isto delo, radijska odnosno televizijska postaja v Ljubljani - kakor vidimo - s skoraj za polovico manjšim uslužben- skim kadrom.

Ker sedaj veljavni pravilnik o plačah in napredovanju uslužbencev in delavcev finančno samostojnega zavoda RTV Ljubljana ne predvideva prejemkov za uslužbence in delavce televizijskega sektorja, je bilo že iz tega razloga potrebno, da je upravni odbor na seji dne 20. novembra t.l. sprejel nov pravilnik o plačah, ki bo zamenjal sedaj veljavni pravilnik in vse na podlagi tega pravilnika naknadno izdane predpise. Pričakovati je, da bodo pristojni organi v prvi polovici meseca decembra potrdili nov pravilnik o plačah in da bo s tem odstranjen provizorij, ki se tiče uslužbenih plač v televizijskem sektorju ne glede na to, da so tudi iz drugih razlogov (plače umetniškega osebja in umetniških dodatkov, izravnava prejemkov z drugimi ustanovami itd.) potrebni novi predpisi.

K temu je še pripomniti, da so tudi ostale radijske in televizijske postaje v državi dobile nove pravilnike o plačah in da so vsem postajam nove pravilnike že potrdili pristojni Izvršni sveti, odnosno bo zavodu RTV Zagreb po dobljenih obvestilih v najkrajšem času potrjen.

Č) Gospodarstvo

Čeprav zgradba radijskega doma v Ljubljani še ni popolnoma končana, se vendar že danes čuti v zgradbi pomanjkanje prostorov. Vzrok je pač v tem, da je bil dom predviden prvotno le za potrebe radia, da je pa potem eno nadstropje v celoti prevzela televizija; ta pa že sedaj terja nove prostore in jih bo jutri z razširitvijo obrata potrebovala še več. Situacija je torej danes zopet taka, da delata radio kakor tudi televizija v utesnjениh razmerah.

Problem zase je radijski avtopark. Zavod ima 14 motornih vozil, to je 13 osebnih avtomobilov in 1 reportažni avto. Od teh je 6 vozil nabavljenih v letih 1952-55, a vsako od teh vozil je opravilo že nad 200.000 km. Ti vozovi so že tako izrabljeni, da bi bilo nujno nabaviti nove, saj se tudi potrebe programske in tehnične službe iz dneva v dan večajo.

Nerešen pa je tudi problem garažiranja. Zavod nima osrednje garaže, ampak hrani vozila na raznih mestih, reportažni voz, ki je z vgrajenimi televizijskimi aparaturami vreden 70.000.000,- din pa sploh nima krova in ga zavod parkira na prostem v dvorišču radijskega doma.

Umnevno je, da bi rešitev vseh navedenih problemov terjala nova sredstva, zavod jih pa nima.